

Sygn. akt: I C 694/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 lipca 2015r.

Sąd Rejonowy Gdańsk-Północ w Gdańsku Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący: **SSR Aneta Szalkiewicz-Łosiak**

Protokolant: staż. Aleksandra Słomczewska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 17 lipca 2015r. sprawy

z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej we W.

przeciwko A. L., D. Ż. i P. L.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanych **A. L., D. Ż. i P. L.** solidarnie na rzecz powoda **(...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej we W.** kwotę 24.780,44 zł (dwadzieścia cztery tysiące siedemset osiemdziesiąt złotych czterdzieści cztery grosze) wraz z odsetkami ustawowymi od dnia 9 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty jednak w wysokości nie wyższej niż wartość odsetek w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego (...) z tym zastrzeżeniem, że odpowiedzialność pozwanych jest ograniczona do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku po zmarłym w dniu 9 grudnia 2011 roku W. L. oraz z tym zastrzeżeniem, że zasądzona od pozwanych kwota płatna jest solidarnie z należnością zasądzoną od B. L. na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej we W. przez (...) w (...) w wyroku z dnia 28 kwietnia 2015 roku wydanym w sprawie I (...)

2. oddała powództwo w pozostałym zakresie,

3. zasądza od pozwanych A. L., D. Ż. i P. L. solidarnie na rzecz powoda (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością(...)we W. kwotę 3.680 zł (trzy tysiące sześćset osiemdziesiąt złotych) tytułem kosztów procesu.

Sygn. akt I C(...)

UZASADNIENIE

(...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...)we W. domagała się zasądzenia solidarnie od pozwanych A. L., P. L. i D. Ż. kwoty 25.243,54 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy lombardowej (...) od dnia wniesienia pozwu, który wpłynął w dniu 09.12.2014r. do dnia zapłaty wraz z kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu powód podniósł, iż zgodnie z umową powierniczego przelewu wierzytelności nabył od (...) – (...). S. z siedzibą w G., przysługującą jej wierzytelność w stosunku do pozwanych. Przedmiotowa wierzytelność powstała w wyniku wypłacenia pozwanemu W. L. pożyczki na mocy umowy zawartej między pozwanym a (...) – (...). S. w G., której następcą prawnym jest nabywca tej wierzytelności. Przedmiotowa pożyczka została wypłacona w kwocie 20.000zł, która nie została uregulowana przez dłużnika. Pozwani, w sprzeczności od nakazu zapłaty wniesli o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie na ich rzecz kosztów procesu.

Uzasadniając stanowisko w sprawie pozwani podnieśli, że nabyli po dłużniku spadek z dobrodziejstwem inwentarza oraz wskazali, że o tę samą wierzytelność toczy się już sprawa przeciwko ich matce B. L. przed (...) w (...) pod sygn. akt I (...). Zażądali również to, że pełnomocnik pozwanego nie ma właściwego umocowania do działania w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) (...). S. w G. w dniu 28 czerwca 2010 r. zawarła z W. L. umowę pożyczki nr (...) w formie pisemnej. Przedmiotem niniejszej pożyczki była kwota 20.000 zł. na okres od dnia 28 czerwca 2010 roku do dnia 28 czerwca 2015 roku.

Zgodnie z (...) pożyczka oprocentowana jest według stopy procentowej ustalonej przez (...) (...) wynoszącej w dniu zawarcia umowy 16,25 % w skali roku. Z chwilą śmierci pożyczkobiorcy, całość niespłaconego zobowiązania stawała się wymagalna.

okoliczność bezsporna, nadto umowa k. 8-10.

Przed spłatą należności, w dniu (...). W. L. zmarł.

okoliczność bezsporna, nadto akt zgonu –k.16 .

W dniu 23 grudnia 2013 r. (...)– (...). F. S. z siedzibą w G. na podstawie umowy przelewu wierzytelności zbyła wierzytelność wobec W. L. wynikającą z ww. umowy kredytu na rzecz (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) (...) we W..

dowód: umowy przelewu wierzytelności z dn. 23 grudnia 2013 r. - (...).

Na dzień 09 grudnia 2014 r. saldo pozostałego do spłaty kapitału pożyczki wynosiło 15.913,66 zł, odsetki umowne od kapitału wyliczone do dnia przelewu w wynosiły 6.909,58 zł, a odsetki ustawowe od dnia przelewu wierzytelności do dnia 8.10.2014r. stanowiły kwotę 1.638,02 zł, odsetki należne za okres od 9.10.2014r. do dnia 8.12.2014r. tj. do dnia poprzedzającego dzień wniesienia pozwu należały się powodowi w kwocie 319,15 zł.

dowód: raport spłaty na dzień 9.12.2014r. – (...).

Pozwani są spadkobiercami W. L., (...).

dowód: postanowienie(...).

Przeciwko B. L., jako poręczycielowi pożyczki wydany został w sprawie I (...) (...) na rzecz Wierzytelności (...) z ograniczoną odpowiedzialnością we W..

bezsporne.

Sąd zważył, co następuje:

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów złożonych przez stronę powodową do akt sprawy, których autentyczności ani wiarygodności w toku postępowania nie kwestionowała żadna ze stron. W szczególności były to: umowa pożyczki numer (...) z dnia 28 czerwca 2010r. oraz umowa przelewu wierzytelności z dn.23 grudnia 2013 r.

W świetle powyżej przedstawionego stanu faktycznego powództwo należało , w przeważającej części, uznać za zasadne.

Okolicznością bezsporną w niniejszej sprawie jest fakt zawarcia przez W. L. ze (...) – (...). F. S. z siedzibą w G. w dniu 28 czerwca 2010 roku umowy pożyczki konsumenckiej na cele mieszkaniowe nr (...) w wysokości 20.000 zł. Bezspornym było również, to że dłużnik nie wywiązał się ze spłaty zobowiązania oraz to, że zmarł w dniu 09.12.2011r.

W związku ze śmiercią pożyczkobiorcy nastąpiła wymagalność niespłaconej części pożyczki, czyli w dniu 09 grudnia 2011 r. pożyczkodawca uzyskał możliwość żądania całości niezaspokojonej części pożyczki.

Powyższe potwierdza złożony przez powódkę dowód w postaci dokumentu umowy, akt zgonu, jak również treść złożonego przez pozwanych sprzeciwu, w którym nie kwestionowali braku spłaty. Pozwani podnosili jednak to, że jako spadkobiercy dłużnika głównego, po którym odziedziczyli spadek z dobrodziejstwie inwentarza, nie mogą ponosić odpowiedzialności za niespłacony dług. Wskazywali także na to, że w toku pozostaje sprawa przeciwko B. L., ich matce, o tę samą wierzytelność. Zarzucili nadto brak umocowania pełnomocnika do działania w imieniu powódki.

W związku z zakresem zakwestionowania przez pozwanych zgłoszonego powództwa, a także mając na uwadze treść zgłoszonych zarzutów, Sąd jako bezsporny przyjął fakt istnienia zadłużenia w zakresie niespłaconego kapitału w kwocie 15.913,66 zł. Nie było również wątpliwości co do tego, że powodowi należały się odsetki za czas opóźnienia w spłacie, jednak w tym zakresie materiał dowodowy zgromadzony w aktach sprawy, nie dawał podstaw do zasądzenia na rzecz powoda całości kwoty dochodzonej z tego tytułu. Podkreślenia wymaga to, że powodem w nin. postępowaniu nie był pożyczkodawca, który w drodze umowy określił z pożyczkobiorcą zasady spłaty zadłużenia, w tym możliwość naliczenia odsetek umownych od niespłaconej należności. Z pozwem wystąpił podmiot, który w drodze przelewu nabył konkretną wierzytelność, nabył więc uprawnienie do domagania się jej zapłaty na swoją rzecz. W związku z tym, w ocenie Sądu, powodowi nie należały się odsetki umowne w wysokości odsetek maksymalnych za okres po 23.12.2013r., czyli po dniu dokonania przelewu wierzytelności, jeśli przekraczały kwotę odsetek ustawowych. Powód jest następcą prawnym (...) –u, od którego na podstawie art.(...) nabył konkretną wierzytelność, istniejącą na chwilę zawieraniu umowy cesji. Stał się jednak jedynie następcą prawnym w zakresie uprawnień wynikających z nabycia wierzytelności. Powód nie stał się stroną umowy o pożyczkę, nie wszedł w prawa strony tej umowy. Zakupił jedynie konkretną wierzytelność, którą posiadał (...) przeciwko pozwanemu, czyli nabył uprawnienie do dochodzenia od pozwanych zapłaty określonej kwoty, a nie możliwość dochodzenia przeciwko pozwanym uprawnień z umowy. Dlatego w ocenie Sądu, powód nie nabył uprawnień do domagania się od pozwanych odsetek w wysokości umówionej w umowie między (...) –iem a spadkodawcą pozwanych. By skutecznie dochodzić takich odsetek, w myśl art. (...). uprawnienie powoda wynikać musiałyby z umowy bądź z ustawy. Powód nie zawierał z pozwanymi czy z ich poprzednikiem prawnym umowy, na podstawie której uzyskałby uprawnienie do żądania odsetek umownych od kwoty kapitału pożyczki. Uprawnienie do żądania odsetek umownych powoda nie wynikało także z ustawy. Takie odsetki należne były jedynie (...) –owi, który był stroną omawianej umowy. Dlatego Sąd przyjął, że powód może dochodzić skapitalizowanych odsetek umownych w kwocie odsetek maksymalnych jedynie za okres od dnia 9.12.2011r. – czyli od dnia, w którym całość niespłaconego kapitału stała się wymagalna do dnia zawarcia umowy cesji, czyli do dnia 23.12.2013r. Jedynie do tego dnia (...) mocą umowy z poprzednikiem prawnym pozwanych był uprawniony do naliczenia odsetek umownych, które wraz z kwotą kapitału mogły być przedmiotem umowy zbycia wierzytelności przysługującej (...) – owi. Odsetki maksymalne za okres od dnia 9.12.2011r. do dnia 23.12.2013r., czyli do dnia przejścia na nabywcę wierzytelności obliczone od kwoty kapitału tj. od kwoty 15.913,66 zł wynoszą 6.909,58 zł. Za pozostały okres opóźnienia powodowi należały się odsetki ustawowe. Zważyć jednak należy na to, że w okresie od 9.10.2014r. do dnia 8.12.2014r. tj. do dnia poprzedzającego wniesienia pozwu, który to dzień został określony przez powoda, jako termin do którego dokonał on kapitalizacji odsetek, odsetki ustawowe były wyższe niż odsetki maksymalne. Należało więc, wobec żądania pozwu, w którym powód domagał się zasądzenia mu odsetek w wysokości odsetek maksymalnych, za ten okres, przyznać odsetki ustawowe, jednak wyliczone z uwzględnieniem różnicy między wysokością odsetek żądanych, a tych należnych. Stąd za okres od 9.10.2014r. do 8.12.2014r. Sąd przyznał powodowi tytułem odsetek za opóźnienie kwotę 319,15 zł, natomiast za okres od 24.12.2013r. do 8.10.2014r. odsetki ustawowe w kwocie 1.638,02 zł.

Stąd w sumie Sąd zasądził na rzecz powoda kwotę 24.780,44 zł. (1.638,02 + 319,15 + 6.909,58 + 15.913,66 zł).

Od tak wyliczonej kwoty, Sąd przyznał powodowi także odsetki za okres od dnia wniesienia pozwu tj. od dnia 9.12.2014r. do dnia zapłaty, zastrzegając jednak – z uwagi na żądanie pozwu - że nie mogą one być wyższe niż wartość odsetek maksymalnych tj. nie mogą przekraczać wartość odsetek w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego (...).

Uwzględnieniu żądania pozwu nie sprzeciwiło się to, że pozwani jako spadkobiercy dłużnika głównego, przyjęli spadek z dobrodziejstwem inwentarza, jak również to, że powód – w innym postępowaniu - wystąpił o zapłatę także przeciwko B. L..

Istotnie, zgodnie z art.(...)§ (...) zd. 1 w razie przyjęcia spadku z dobrodziejstwem inwentarza spadkobierca ponosi odpowiedzialność za długi spadkowe tylko do wartości ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku. Zatem przyjęcie spadku z dobrodziejstwem inwentarza nie zwalania spadkobierców z odpowiedzialności za długi spadkowe, ale ogranicza ich odpowiedzialność za te długi do ustalonego w inwentarzu stanu czynnego spadku. Spadkobiercy, przeciwko którym wydane zostało orzeczenie, w którym stwierdzono ich obowiązek zapłaty, mogą powoływać się w toku ewentualnej egzekucji na ograniczenie swojej odpowiedzialności. Celem zagwarantowania spadkobiercom realizacji uprawnienia do ograniczenia ich odpowiedzialności za długi spadkowe jest przewidziana w art. (...). możliwość zastrzeżenia pozwanemu przez sąd prawa do powołania się w toku postępowania egzekucyjnego na ograniczenie odpowiedzialności. Natomiast kwestia, czy długi spadkowe przekraczają stan czynny spadku wobec jego przyjęcia z dobrodziejstwem inwentarza, nie podlega badaniu w ramach postępowania rozpoznawczego. Artykuł(...), uprawniający sąd do ograniczenia w sentencji wyroku zakresu odpowiedzialności dłużnika za dług spadkowy do wartości stanu czynnego spadku, nie daje podstawy do oddalenia powództwa wytoczonego przez wierzyciela spadkodawcy na tej podstawie, że zmarły nie pozostawił spadku. Ustalenie, czy istnieje spadek (majątek) pozwalający na zaspokojenie przypadającej od dłużnika należności, należy do postępowania egzekucyjnego (por wyrok(...) z dnia 07 marca 2013 r. sygn. (...)). Dlatego, Sąd zasądzając od pozwanych należność powoda, zastrzegł jednocześnie, że ich odpowiedzialność za zasądzoną kwotę ogranicza się do stanu czynnego spadku, określonego w inwentarzu. Strona pozwana nie wykazała również tego, że został dokonany dział spadku po W. L., dlatego Sąd nakazał solidarną zapłatę od pozwanych.

Pozwani, jako spadkobiercy W. L., są odpowiedzialni za zapłatę zobowiązań spadkodawcy, niezależnie od tego czy do spłaty poza nimi zobowiązane są także inne osoby. Odpowiedzialność B. L. za zapłatę przedmiotowej wierzytelności wynika nie tylko z faktu dziedziczenia, ale również z tego, że poręczyła ona za spłatę pożyczki. W sytuacji, gdy za zapłatę zobowiązania odpowiedzialność ponosi więcej osób i zobowiązani oni są do solidarnego pokrycia należność, to od woli wierzyciela zależy czy żądanie skieruje przeciwko wszystkim dłużnikom, czy przeciwko kilku z nich, czy przeciwko każdemu z osobna, jednak zaspokojenie przez któregośkolwiek z dłużników zwalnia pozostałych(...). Zatem powód mógł, niezależnie od tego, że wystąpił przeciwko B. L., zażądać zapłaty od pozostałych spadkodawców W. L.. Przy czym jej odpowiedzialność za zapłatę należności czy to jako poręczyciela pożyczki(...) czy jako spadkobiercy W. L. (art.(...))jest solidarna z odpowiedzialnością pozwanych w nin. sprawie. Dlatego Sąd w pkt. 1 zawarł także zastrzeżenie dotyczące solidarnego obowiązku zapłaty pozwanych z należnością, której powód dochodził w postępowaniu I (...).

Sąd nie znalazł podstaw do uwzględnienia zarzutu strony pozwanej co do braku umocowania pełnomocnika powoda, który podpisał się pod pozwem w nin. postępowaniu. Pełnomocnik powoda wykazał swoje umocowanie do działania w imieniu powoda, przedkładając pełnomocnictwo wraz z odpisem Krajowego Rejestru Sądowego, z którego wynika, iż osoba udzielająca pełnomocnictwa T. W. – prokurent – była na dzień jego ustanowienia - tj. na dzień 9.12.2014r. uprawniony do reprezentacji powoda.

Dlatego mając na uwadze powyższe, zgodnie z przepisem art.(...), zgodnie z którym, przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości, Sąd orzekł jak w pkt. 1 wyroku.

W zakresie żądania części odsetek, opisanym powyżej, oraz w zakresie żądania kwoty 85,13 zł Sąd powództwo oddalił. Kwota 85,13 zł. została zgłoszona jako część nabytej wierzytelności, jednak w pozwie nie wskazano z jakiego tytułu jest dochodzona. W raporcie spłaty wymieniono tę kwotę jako wymagalną na dzień 9.12.2011r. z tytułu odsetek umownych mimo, że w tym samym raporcie uwzględniono również należność z tytułu odsetek od kapitału. Na podstawie tylko takich dowodów, wobec braku przedstawienia choćby twierdzeń strony powodowej, co do tego w jaki sposób ta kwota

została wyliczona, dlatego – skoro powstała przed dniem 9.12.2011r. - nie została zaliczona na poczet kapitału, nie sposób było uznać istnienia podstaw do przyjęcia zasadności żądania pozwu w tym zakresie.

O kosztach sądowych Sąd orzekł na mocy art. (...) w zw. z art. (...)§ (...) i zgodnie z odpowiedzialnością za wynik procesu obciążył pozwanych solidarnie kosztami procesu w całości. Co prawda powództwo zostało częściowo oddalone, jednak zakres w jakim powództwo nie zostało uwzględnione, jest niewielki, nie przekracza nawet 2%. Dlatego Sąd wyłożył na pozwanych obowiązek zwrotu wszystkich kosztów, bowiem powód uległ tylko co do nieznaczącej części swego żądania. Koszty powoda to 1.263 zł kwota uiszczona tytułem opłaty od pozwu oraz kwota 2.400 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika z uwzględnieniem § (...) Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (...) powiększonego o opłatę od pełnomocnictwa wysokości 17 zł., w sumie 3.680 zł.

ZARZĄDZENIE

1. (...)
2. (...)- r.pr. G. J.,
3. (...). M. J. (...)- (...),(...),
4. (...)